

COMARQUES GIRONINES

8. L'AFANY PER LA GARANTIA I LA DEFENSA

L'ASSOCIACIÓ
DRETS SEXUALS
I REPRODUCTIUS

idem

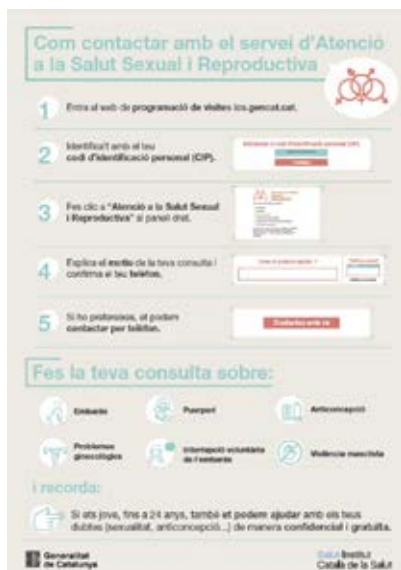
COMARQUES GIRONINES

COMARQUES GIRONINES

Material informatiu de l'Institut
Català de Salut

Extret de la Guia de Serveis i
recursos de salut sexual i reproductiva
a la ciutat de Barcelona

La **pandèmia de la COVID-19**, que va arribar a Catalunya l'any 2020, va provocar una gran saturació del sistema sanitari i va agreujar les desigualtats socials, també en l'accés als drets sexuals i reproductius, evidenciant un retrocés en els drets de salut de les dones. Les restriccions de mobilitat i la por al contagi van generar obstacles per accedir a anticonceptius d'emergència i als serveis d'avortament i moltes dificultats vinculades als parts respectats.

A les comarques gironines, la pandèmia va agreujar les barreres ja existents en l'accés als serveis de salut sexual i reproductiva, afavorint una forma de violència institucional que va vulnerar els drets sexuals i reproductius de la ciutadania. Els governs i les institucions es van enfocar en controlar la pandèmia i atendre les persones afectades, però aquesta prioritat va evidenciar una manca de recursos i mitjans per abordar la crisi de la COVID-19, tot i els esforços del personal sanitari. En aquest context, molts serveis especialitzats en atenció sexual i reproductiva es van veure forçats a reduir la seva activitat o a tancar tempo-

ralment. El Centre Jove de Salut de Girona (CJS), per exemple, va haver de tancar les seves portes al públic, però va continuar oferint informació i acompanyament telemàticament per defensar els Drets Sexuals i Reproductius (DSiR). A més, el CJS va esdevenir un punt de pressió per impulsar millores en els serveis específics de salut sexual durant aquests anys.

Tot i les dificultats en l'accés als drets sexuals i reproductius, el govern català va implementar una mesura d'urgència per protegir aquests drets: **la Interrupció Voluntària de l'Embaràs (IVE) telemàtica**. Aquesta iniciativa pionera permetia realitzar la primera consulta per a un avortament de manera telemàtica, evitant el desplaçament de les dones als centres de salut. La informació que s'oferia en una primera visita presencial es va poder transmetre per telèfon, videoconferència o correu electrònic, reservant la visita al centre de salut només per al dia de la intervenció. No obstant això, a les comarques gironines no hi ha constància que aquesta mesura s'implementés a tot el territori, tot i que sí es va aplicar a la ciutat de Girona.

Girona està fent una aposta ferma i valenta per la salut sexual de la seva gent jove i estem segures que aquesta col·laboració permetrà anar teixint i reforçant complicitats i aliances i anar impulsant a Girona, a Barcelona i a arreu, un abordatge de la sexualitat específica per a joves amb mirada feminista, des del plaer i sota el paraigües dels Drets Sexuals i Reproductius"

En aquest context, la crisi de la Covid-19 va posar en evidència les vulneracions i les dificultats d'accés als drets sexuals i reproductius arreu del territori. Aquesta situació va despertar una major consciència col·lectiva feminista per defensar aquests drets, considerats històrics però encara no plenament garantits, afectant negativament la vida de les dones. Així, gràcies a la pressió del moviment feminista, l'any 2023 es va aconseguir reformar la Llei de salut sexual i reproductiva per millorar-ne l'accés i la protecció.

La Llei Orgànica 1/2023 és la nova normativa que modifica la Llei orgànica 2/2010 de **Salut Sexual i Reproductiva i de la Interrupció Voluntària de l'Embaràs** amb l'objectiu de garantir plenament els drets relacionats amb la salut sexual i reproductiva de les dones. Aquesta nova normativa inclou canvis importants, com l'eliminació dels "tres dies de reflexió" i la restitució del dret a avortar sense necessitat de permís parental per a les dones d'entre 16 i 18 anys. A més, la llei inclou mesures per ampliar l'accés a anticonceptius gratuïts i per promoure una educació sexual amb

perspectiva de gènere, reconeixent la importància de la formació per a una sexualitat positiva, lliure i segura. Una novetat destacada és que per primera vegada la salut menstrual es reconeix com un estàndard de salut, incloent la distribució gratuïta de productes menstruals i la possibilitat de baixa laboral per avortament i dolors menstruals intensos. A més, l'obligatorietat de **crear un registre per regular l'objecció de consciència** és una altra innovació clau de la llei.

Malgrat aquests avenços necessaris per la garantia dels drets sexuals i reproductius, a la ve-

COMARQUES GIRONINES

La Vanessa durant una visita amb la psicòloga de la Unitat de Trànsit de Girona
[Extreta de icsgirona.cat](https://www.icsgirona.cat)

1 Intervenció de Carme Fornells al grup focal sobre la genealogia feminista a les comarques gironines

2 Sílvia Aldavert en el Diari de Girona

gueria de les comarques gironines s'evidencia l'incompliment de realitzar avortaments des del circuit de la sanitat pública. Fins llavors, l'Hospital Trueta no realitzava avortaments quirúrgics, delegant aquesta tasca a les clíniques privades acreditades per l'ICS, segons explica Carme Fornells "El farmacològic el fan des de l'ASSIR, però si és quirúrgic no t'envien al Trueta, t'envien a un privat. Llavors el que fan és que ho paga la seguretat social, però no ho fan a la xarxa pública." ¹ Això significa que, tot i estar cobert per la sanitat pública, el servei no es presta dins de la xarxa pública hospitalària quan es tracta del mètode quirúrgic.

Aquests anys a la vegueria de les comarques gironines es va realitzar un esforç important per crear un teixit associatiu i de suport dedicat a l'abordatge de la salut sexual de la població jove. L'any 2021, el **Centre Jove de Salut de Girona va signar un conveni amb L'Associació de Drets Se-**

xuals i Reproductius per enfortir la promoció de la salut afectiva i sexual entre la població jove. Aquest acord té com a objectiu coordinar els esforços de les dues organitzacions per millorar i ampliar la qualitat dels serveis que ofereix el Centre Jove de Salut de Girona, creant una xarxa de suport i recursos per a la joventut. Tal com expressa Sílvia Aldavert: "*Girona està fent una aposta ferma i valenta per la salut sexual de la seva gent jove i estem segures que aquesta col·laboració permetrà anar teixint i reforçant complicitats i aliances i anar impulsant a Girona, a Barcelona i a arreu, un abordatge de la sexualitat específica per a joves amb mirada feminista, des del plaer i sota el paraigües dels Drets Sexuals i Reproductius*" ²

En l'àmbit dels drets de les persones trans, l'any 2021 la regió sanitària de Girona va inaugurar la primera **Unitat Trànsit de la vegueria**. Aquest servei, impulsat inicialment a Barcelona per Rosa Almirall i Eva Vela, actua com a porta d'entrada per a les persones trans al sistema sanitari públic català. La seva creació permet que les persones trans puguin accedir a acompanyament mèdic,

COMARQUES GIRONINES

Roda de premsa presentant
l'ampliació de serveis als SIAD
de Girona, octubre 2024

Fotografia extreta del web de
l'Ajuntament de Girona

quirúrgic, psicològic i social sense haver de desplaçar-se a Barcelona, com fins llavors era necessari. La nova unitat, ubicada al Centre de Salut Güell dins de les instal·lacions de l'ASSIR Gironès-Pla de l'Estany, s'ha convertit en un referent per a tota la comarca.

La Unitat Trànsit de Girona compta amb un equip multidisciplinari que ofereix atenció des d'un enfocament "despatologitzador". Aquesta és la cinquena unitat d'aquest tipus a Catalunya, després de les primeres obertures a Barcelona, Reus, Lleida

i Manresa. La seva implantació forma part d'un desplegament territorial més ampli, amb noves unitats previstes a altres zones del territori, en un intent de descentralitzar i facilitar l'accés al servei.

Una fita destacada dels feminismes a les comarques gironines és la lluita contra les violències masclistes. Els **Serveis d'Informació i Atenció a les Dones (SIAD) han impulsat el projecte "Dones acompanyant altres dones"**, on les dones que han patit violència masclista ofereixen suport a altres dones en situacions similars. A més, estan ampliant aquest servei a diferents zones de la regió, amb l'objectiu de millorar l'accés i la resposta davant situacions de risc, promovent així una atenció més propera i efectiva.

ELABORAT PER L'ASSOCIACIÓ DE DRETS SEXUALS I REPRODUCTIUS EN EL MARC DEL PROJECTE
GENEALOGIA FEMINISTA DELS DRETS SEXUALS I REPRODUCTIUS.

Recerca i elaboració **Laia Moreno Fernández** / Gràfica i il·lustracions **Mercè M. Tarrés** / Coordinació **Sílvia Aldavert**

L'Associació

✉ contacte@lassociacio.org

☎ 933 055 322

🌐 <https://lassociacio.org/>

📌 @lassociacio 📍 @lassociaciotsr

AMB EL SUPORT DE

